

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2021/2248,**16. detsember 2021,****millega määratakse kindlaks riiklike tollisüsteemide ning turujärelevalve info- ja teavitussüsteemi vahelise elektroonilise liidese üksikasjad ning kõnealuse liidese kaudu edastatavad andmed****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta määrust (EL) 2019/1020 turujärelevalve ja toodete vastavuse kohta ning millega muudetakse direktiivi 2004/42/EÜ ja määruseid (EÜ) nr 765/2008 ja (EL) nr 305/2011, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 34 lõiget 8,

ning arvestades järgmist:

- (1) Määruse (EL) 2019/1020 artikli 34 lõike 7 kohaselt peab komisjon töötama välja elektroonilise liidese (edaspidi „liides“), et võimaldada andmete edastamist riiklike tollisüsteemide ning artikli 34 lõikes 1 osutatud info- ja teavitussüsteemi vahel. Seda info- ja teavitussüsteemi nimetatakse turujärelevalve info- ja teavitussüsteemiks (ICSMS). Liidese eesmärk on hõlbustada teabevahetust tolliasutuste ja turujärelevalveasutuste vahel, et kontrollida liitu sisenevad tooteid kooskõlas määruse (EL) 2019/1020 artiklitega 25–28. Selle kasutamine peab jääma vabatahtlikuks vastavalt kõnealuse määruse artikli 26 lõikele 4.
- (2) Elektrooniliste süsteemide ettevalmistamise ja järjepideva teabevahetuse hõlbustamiseks on vaja kehtestada standardsed andmekogumid, mis edastatakse liidese abil ettenähtud vormis ja viisil. Need andmekogumid peaksid kajastama nõudeid, mis on kehtestatud määruses (EL) 2019/1020 seoses liidu turule sisenevate toodete kontrollimisega. Need peaksid siiski olema piisavalt paindlikud, et võimaldada liikmesriikidel käsitleda kõiki asjakohaseid juhtumeid, kasutades iga juhtumi puhul asjakohaseid andmeid või andmevälju.
- (3) Tolliasutuste halduskoormuse vähendamiseks peaksid liikmesriikide tollisüsteemidest ICSMSi edastatavad andmed olema võimaluse korral nendest süsteemidest kohe kättesaadavad. Toote nõuetele vastavuse kontrollimine turujärelevalveasutuste poolt nõuab siiski täiendavate andmeelementide sisestamist riiklikesse tollisüsteemidesse.
- (4) Kui liikmesriigid kasutavad liidest, peaks nende suhtes kehtima konkreetsed menetlusnõuded, et tagada elektrooniliste süsteemide tõhus toimimine.
- (5) Kui käesoleva direktiivi kohaldamisega kaasneb isikuandmete töötlemine, peaks see toimuma kooskõlas isikuandmete kaitset käsitlevate liidu õigusaktidega, eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrustega (EL) 2016/679 ⁽²⁾ ja (EL) 2018/1725 ⁽³⁾. Käesolevas määruses tuleks teha mõned isikuandmete töötlemisega seotud

⁽¹⁾ ELT L 169, 25.6.2019, lk 1.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/2001 ja otsus nr 1247/2002/EÜ (ELT L 295, 21.11.2018, lk 39).

täpsustused. Need täpsustused peaksid tulevikus olema kooskõlas Euroopa Liidu tollivaldkonna ühtses teeninduskeskkonnas sätestatud tingimustega, mille kohta esitas komisjon ettepaneku 28. oktoobril 2020 (*). Seepärast võib isikuandmete kaitset käsitlevad käesoleva määruse sätted läbi vaadata, võttes arvesse ELi tollivaldkonna ühtse teeninduskeskkonna tulevast õigusraamistikku.

- (6) Liidese kaudu edastatavad andmed peaksid olema konfidentsiaalsed ega tohiks jääda liidesesse kauemaks, kui edastamiseks vajalik.
- (7) Kooskõlas määruse (EL) 2019/1020 artikli 34 lõikega 7 peaks liides olema kasutusele võetud nelja aasta jooksul alates käesoleva määruse vastuvõtmise kuupäevast. Elektrooniliste süsteemide loomine on keeruline tehniline ülesanne, mis nõuab liikmesriikidelt ja komisjonilt nii aega kui ka raha. Liidese väljatöötamine võtab eelduste kohaselt aega neli aastat. Seetõttu tuleks käesoleva määruse kohaldamise kuupäeva nii palju edasi lükata, kuni liides kättesaadavaks saab.
- (8) Euroopa Andmekaitseinspektoriga konsulteeriti kooskõlas määruse (EL) 2018/1725 artikli 42 lõikega 1 ning ta esitas arvamuse 22. oktoobril 2021.
- (9) Käesoleva määrusega ettenähtud meetmed on kooskõlas määruse (EL) 2019/1020 artikli 43 kohaselt asutatud komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „turujärelevalve info- ja teavitussüsteem“ ehk ICSMS – määruse (EL) 2019/1020 artikli 34 lõikega 1 ette nähtud turujärelevalve info- ja teavitussüsteem;
- b) „liides“ – elektrooniline liides, mille komisjon töötab välja vastavalt määruse (EL) 2019/1020 artikli 34 lõikele 7.

Artikkel 2

Edastatavad andmed

1. Selleks et teavitada turujärelevalveasutusi toote vabasse ringlusse lubamise peatamisest vastavalt määruse (EL) 2019/1020 artikli 26 lõikele 2, peavad edastatavad andmed sisaldama järgmist:

- a) riiklikest tollisüsteemidest pärit asjakohased andmed, sealhulgas käesoleva määruse I lisa 1. jaos loetletud tollideklaratsioonide andmed;
- b) riiklikesse tollisüsteemidesse sisestatavad lisaandmed, mis on loetletud käesoleva määruse I lisa 2. jaos.

2. Kui turujärelevalveasutused nõuavad, et tolliasutused säilitaksid toote vabasse ringlusse lubamise peatamise, teavitavad tolliasutusi sellise lubamise heakskiitmisest või nõuavad, et tolliasutused ei lubaks toodet vabasse ringlusse vastavalt määruse (EL) 2019/1020 artiklitele 27 ja 28, peavad edastatavad andmed sisaldama järgmist:

- a) turujärelevalveasutuste otsus toote vabasse ringlusse lubamise, sellest keeldumise või peatamise jätkamise taotluse kohta vastavalt käesoleva määruse II lisale;

(*) Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse Euroopa Liidu tollivaldkonna ühtne teeninduskeskkond ja muudetakse määrust (EL) nr 952/2013, COM(2020) 673 final.

- b) käesoleva lõike punktis a osutatud teadete järelkontroll, mida teevad nii tolliasutused kui ka turujärelevalveasutused vastavalt käesoleva määruse III lisale.
3. Turujärelevalveasutuste taotluse korral peatada toote vabasse ringlusse lubamine vastavalt määruse (EL) 2019/1020 artikli 26 lõikele 3 ja tolliasutuste vastuse korral edastatakse käesoleva määruse IV lisas osutatud andmed.

Artikkel 3

Menetlus

1. Kui liikmesriik kasutab liidest, peab toll riiklikud tollisüsteemid selle liidesega ühendama, katsetama ühendust ja tagama, et need süsteemid on selle liidesega koostalitlusvõimelised.
2. Kui määruse (EL) 2019/1020 artikli 26 lõigetes 2 ja 3 osutatud teated ja taotlused esitatakse ICSMSi ja kõnealuse määruse artikli 26 lõike 4 kohase liidese kaudu, kohaldatakse järgmisi sätteid:
 - a) toll sisestab oma riiklikku tollisüsteemi andmed, mis tuleb edastada, kui neid andmeid seal veel ei ole, ja annab loa nende edastamiseks ICSMSi liidese kaudu;
 - b) turujärelevalveasutused sisestavad ICSMSi andmed, mis tuleb edastada, ja annavad loa edastada need andmed liidese kaudu asjaomaste tolliasutuste riiklikele tollisüsteemidele;
 - c) kui käesoleva lõike punktides a ja b osutatud andmete edastamiseks on luba antud, edastab liides need andmed teise süsteemi;
 - d) kõik teadete ja taotlustega seotud edasised andmeedastused toimuvad liidese kaudu.
3. Kui turujärelevalveasutused ei vasta teatele määruse (EL) 2019/1020 artikli 27 punktis a sätestatud tähtaja jooksul, edastab ICSMS liidese kaudu riiklikele tollisüsteemidele automaatse sõnumi selle kohta, et toote võib lubada vabasse ringlusse, kui kõik muud vabasse ringlusse lubamisega seotud nõuded ja formaalsused on täidetud.

Artikkel 4

Isikuandmete töötlemine

1. Isikuandmeid võib liideses töödelda üksnes järgmistel eesmärkidel:
 - a) riiklike tollisüsteemide ja ICSMSi vahel teabe vahetamise võimaldamine liidu turule sisenevate toodete kontrollimiseks kooskõlas määruse (EL) 2019/1020 artiklitega 25–28;
 - b) andmete teisendamine, kui see on vajalik, et tagada tolli- ja muu terminoloogia ühtlustamine ning võimaldada seeläbi punktis a osutatud teabevahetust.
2. Liides võib töödelda isikuandmeid üksnes järgmiste andmesubjektide kategooriate puhul:
 - a) füüsilised isikud, kelle isikuandmed sisalduvad tollideklaratsioonis;
 - b) füüsilised isikud, kelle isikuandmed sisalduvad tõendavates dokumentides või mis tahes muudes dokumentaalsetes lisatõendites, mida on vaja, et kontrollida, kas tollideklaratsiooniga hõlmatud tooted vastavad liidu õigusaktidele;
 - c) tolliasutuste ja turujärelevalveasutuste või muude asjaomaste asutuste või volitatud asutuste volitatud töötajad, kelle isikuandmed sisalduvad punktides a ja b osutatud dokumentides;

- d) komisjoni töötajad ja komisjoni nimel tegutsevad kolmandatest isikutest teenuseosutajad, kes teevad liidesega seotud toiminguid ja hooldustöid.
- 3. Liides võib töödelda üksnes järgmist liiki isikuandmeid:
 - a) lõike 2 punktides a ja b osutatud füüsiliste isikute nimi ja kontaktandmed (sealhulgas aadress, riigikood, e-post, telefon) või isikukoodid;
 - b) lõike 2 punktides c ja d osutatud volitatud töötajate nimi, kontaktandmed (sealhulgas aadress, riigikood, e-post, telefon) ja allkiri.
- 4. Lõike 1 punktis b osutatud isikuandmete teisendamine toimub liidus asuva infotehnoloogiataristu abil.

Artikkel 5

Ühine vastutus liidese eest

- 1. Isikuandmete töötlemisel liideses on komisjon kaasvastutav töötaja määruse (EL) 2018/1725 artikli 28 lõike 1 tähenduses ning tolliasutused ja turujärelevalveasutused on kaasvastutavad töötajad määruse (EL) 2016/679 artikli 26 lõike 1 tähenduses.
- 2. Komisjon sõlmib teiste kaasvastutavate töötlejatega ühise vastutuse kokkuleppe, et määrata kindlaks kaasvastutavate töötlejate vastutusalad ning täita määrustest (EL) 2016/679 ja (EL) 2018/1725 tulenevaid kohustusi.
- 3. Kaasvastutavad töötlejad tagavad, et nad
 - a) teevad koostööd, et töödelda andmesubjekti(de) esitatud taotlusi õigeaegselt;
 - b) abistavad üksteist küsimustes, mis hõlmavad isikuandmete ühise töötlemisega seotud rikkumise tuvastamist ja käsitlemist;
 - c) vahetavad asjakohast teavet, mis on vajalik andmesubjektide teavitamiseks vastavalt määruse (EL) 2016/679 2. jaole ja määruse (EL) 2018/1725 2. jaole;
 - d) tagavad ja kaitsevad määruse (EL) 2016/679 artikli 32 ja määruse (EL) 2018/1725 artikli 33 kohaselt ühiselt töödeldavate isikuandmete turvet, terviklust, kättesaadavust ja konfidentsiaalsust.

Artikkel 6

Andmete konfidentsiaalsus

Käesoleva määruse kohaselt liidese kaudu edastatavad andmed ei tohi jääda liidesesse kauemaks, kui on nende edastamiseks vajalik, ning komisjon hoiab neid edastamise ajal konfidentsiaalsena. Neid andmeid kasutatakse üksnes määruse (EL) 2019/1020 rakendamiseks.

Artikkel 7

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 16. detsembrist 2025.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 16. detsember 2021

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN

I LISA

Artikli 2 lõikes 1 osutatud andmed

Artikli 2 lõikes 1 osutatud andmed hõlmavad 1. ja 2. jaos sätestatud rühmi ja elemente.

1. Riiklike tollisüsteemide andmed, sh tollideklaratsioonandmed, kui need on kättesaadavad*Teave kaupade kohta*

- a) tolliklassifikatsiooni kood, sealhulgas harmoneeritud süsteemi alamrubriigi kood, nõukogu määruses (EMÜ) nr 2658/87 ⁽¹⁾ sätestatud kombineeritud nomenklatuuri kood ja TARICi kood,
- b) kauba kirjeldus,
- c) kauba kaal,
- d) kauba kogus,
- e) asjaomased tõendavad dokumendid.

Teave ettevõtja kohta

- f) eksportija,
- g) müüja,
- h) importija,
- i) ostja,
- j) deklarant.

Kauba päritolu ja sihtkoht

- k) sihtriik,
- l) päritoluriik,
- m) lähteriik,
- n) ekspordiriik,
- o) veoliik piiril.

Haldusteave

- p) tollideklaratsiooni viitenumber,
- q) kaubaartikli järjekorranumber,
- r) deklaratsiooni vastuvõtmise kuupäev,
- s) märke vähendatud andmekogumiga deklaratsioonide kohta,
- t) vastutav tolliasutus, sealhulgas vajaduse korral tolliasutus, kuhu kaup esitatakse, ja järelevalve tolliasutus,
- u) tolli menetlusandmed.

Kui käesolevas jaos loetletud andmeelemendid koosnevad numbrilistest või tähtnumbrilistest koodidest, mida tolliasutused tavaliselt kasutavad, luuakse liides selliselt, et see saab tollisüsteemidest väljavõtteid teha ja nende koodidega hõlmatud asjakohast tekstilist teavet ICSMSi edastada.

⁽¹⁾ Nõukogu 23. juuli 1987. aasta määrus (EMÜ) nr 2658/87 tariifi- ja statistikanomenklatuuri ning ühise tollitariifistiku kohta (EÜT L 256, 7.9.1987, lk 1).

2. Riiklikesse tollisüsteemidesse sisestatavad lisaandmed

- a) Peatamise põhjused vastavalt määruse (EL) 2019/1020 artikli 26 lõikele 1 (kohustuslik kõikidel juhtudel).
- b) Teave toote kohta, näiteks nimi, kaubanimi või registreeritud kaubamärk, mudel, EAN-kood, seerianumber (kui see on olemas).
- c) Liidu õigusakt (õigusaktid), millega väidetav rikkumine on seotud (kohustuslik kõigil juhtudel).
- d) Asjaomased peamised tootekategooriad vastavalt komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 2021/1121 ⁽²⁾ artikli 1 lõike 1 punkti c alapunktile viii (kohustuslik kõikidel juhtudel).
- e) Määruse 2019/1020 artikli 4 lõikes 4 osutatud teave ettevõtja kohta (kohustuslik, kui nõue on kohaldatav ja andmed on kättesaadavad).
- f) Tootefotod ja vajaduse korral pakendifotod, millel on kujutatud näiteks tootekirjeldus, vastavusmärgis, märgistus või kahtlased elemendid (kui need esinevad).
- g) Muud asjakohased dokumendid, näiteks arved, vastavusdeklaratsioon, katseprotokollid (kui need on olemas).
- h) Teavitatav turujärelevalveasutus või teavitatavad asutused, kes valitakse liikmesriikide määratud turujärelevalveasutuste nimekirjast ja kantakse ICSMSi vastavalt määruse (EL) 2019/1020 artikli 10 lõikele 2 (kohustuslik kõigil juhtudel).

⁽²⁾ Komisjoni 8. juuli 2021. aasta rakendusmäärus (EL) 2021/1121, millega määratakse kindlaks liikmesriikide esitatavad statistilised andmed liidu turule tulevate toodete tooteohutuse ja nõuetele vastavuse kontrollimise kohta (ELT L 243, 9.7.2021, lk 37).

II LISA

Artikli 2 lõike 2 punktis a osutatud andmed

Artikli 2 lõike 2 punktis a osutatud andmed peavad sisaldama järgmisi elemente:

a) märke selle kohta, kas turujärelevalveasutused:

- 1) kiidavad heaks toote vabasse ringlusse lubamise. Turujärelevalveasutused peavad nimetama liidu õigusakti(d), mille alusel hindamine on tehtud, ning asjaomased peamised tootekategooriad kooskõlas I lisa 2. jao punktiga d;
- 2) taotlevad vabasse ringlusse lubamise peatamise jätkamist, et turujärelevalve- või tolliasutused saaksid võtta konkreetseid meetmeid. Turujärelevalveasutused märgivad ära liidu õigusakti(d), mille alusel hindamine toimub, ning asjaomased peamised tootekategooriad kooskõlas I lisa 2. jao punktiga d; või
- 3) nõuavad, et tolliasutused ei lubaks toodet vabasse ringlusse, sest see kujutab endast tõsist ohtu või ei vasta kohaldatavatele liidu õigusaktidele. Turujärelevalveasutused esitavad põhjused, miks toode ei vasta nõuetele või kujutab endast tõsist ohtu, liidu õigusakti(d), millega on vastuollu mindud, ning asjaomased peamised tootekategooriad kooskõlas I lisa 2. jao punktiga d. Turujärelevalveasutused võivad märkida, kas nad on vastu sellele, et toode deklareeritakse hiljem muule tolliprotseduurile kui vabasse ringlusse lubamine. Samuti võivad nad märkida, kas ja miks tuleks toode nende arvates hävitada või muul viisil kasutuskõlbmatuks muuta määruse (EL) 2019/1020 artikli 28 lõike 4 alusel;

b) haldusteave, sealhulgas tollideklaratsiooni viitenumber, kaubaartikli järjekorranumber, ICSMSi registreerimisnumber ja vastutava turujärelevalveasutuse kontaktandmed.

*III LISA***Artikli 2 lõike 2 punktis b osutatud andmed**

Artikli 2 lõike 2 punktis b osutatud andmed peavad sisaldama järgmisi elemente:

- a) kui jätkati vabasse ringlusse lubamise peatamist, et tolliasutused saaksid võtta konkreetseid meetmeid:
 - selliste meetmete tulemused;
 - b) kui jätkati vabasse ringlusse lubamise peatamist, et turujärelevalveasutused saaksid võtta konkreetseid meetmeid:
 - II lisas sätestatud andmeväljad;
 - c) kui turujärelevalveasutused nõuavad, et tolliasutus ei lubaks toodet vabasse ringlusse:
 - tolliasutuse teave toote olukorra kohta pärast vabasse ringlusse lubamisest keeldumist, sealhulgas teave selle kohta, kas toode on hävitatud või muul viisil kasutuskõlbmatuks muudetud, suunatud muule tolliprotseduurile kui vabasse ringlusse lubamine või reeksporditud; või
 - kui ettevõtja vaidlustab toote vabasse ringlusse lubamisest keeldumise, siis teave selle kaebuse kohta ja vajaduse korral taotlus, et turujärelevalveasutused toodet uuesti hindaksid.
-

*IV LISA***Artikli 2 lõikes 3 osutatud andmed**

Artikli 2 lõikes 3 osutatud andmed peavad sisaldama järgmisi elemente:

- a) turujärelevalveasutuste taotlused peatada toote vabasse ringlusse lubamine, märkides asjaomase asutuse, tollideklaratsiooni viitenumbri, toote kirjelduse ja taotluse põhjused;
 - b) tolliasutuste vastused, milles täpsustatakse asjaomane asutus ja see, kas toode on identifitseeritud ja kas selle vabasse ringlusse lubamine on peatatud.
-